



# АТОМНИК АУКРАЇНИ

№23 (1018) 11 червня 2020 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

## ЛІТО — СЕЗОН ОЗДОРОВЛЕННЯ

### Відпочити за профспілковими путівками?

Лише після закінчення карантину

Напевно, сьогодні кожен мріє про якнайшвидше зняття карантину через коронавірус. І тим паче — про незабутню літню відпустку, щоб відпочити на морі, піти у гори або помандрувати кудись у закордонну турпоїздку. Вже у розпалі червень, а ми не можемо спланувати ні дитячий відпочинок, ні власні відпустки. Мабуть, доведеться ще трохи почекати.

20 травня Кабінет Міністрів України прийняв постанову №392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом, та етапів ослаблення протиепідемічних заходів». На підставі цього документа забороняється діяльність будь-яких установ, що надають послуги з розміщення. А з 22 травня карантин по всій країні продовжено до 22 червня.

Офіційне рішення про відновлення роботи оздоровчих закладів буде прийматися на державному, обласному та місцевому рівнях, розповідає голова комісії з оздоровлення профспілкового комітету ЗАЕС Тетяна Самокіт. А вже потім, з огляду на прийняті на ЗАЕС заходи щодо захисту персоналу від можливого зараження коронавірусом, первинна профспілкова організація візьметься за організацію відпочинку для співробітників атомної електростанції та їхніх дітей. Оскільки попередня дата закінчення карантину 22 червня, раніше путівок від профкому ЗАЕС очікувати не варто. До того ж аби дістатися до місця відпочинку, треба, щоб по Україні запра-

цював весь транспорт міжобласного сполучення.

Ще невідомо, які саме дитячі установи будуть відкриті для відпочивальників цього літа. Але прищільний табір «Усмішка» працівників по закінченні карантину! Щодо відкриття дитячих таборів «Юність» та «Червона гвоздика» — буде відомо пізніше.

Санаторії, пансіонати і бази відпочинку для енергетики теж сьогодні закриті. І якщо бази відпочинку поступово відновлюють свою сезонну роботу, то санаторії влада на місцях відкривати поки що не дозволяє.

Після зняття карантину атомники, як і раніше, зможуть поїхати на бази відпочинку «Золотий берег», «Рута», «Гілея», «Дорожник», у санаторії Хмільника та Моршина, «Шахтар» у Трускавці, «Діану» в Східниці, «Сонячну долину» у Сваляві та «Арктику» в Бердянську.

Не відомо поки що і те, на яких умовах відпочивальників прийматимуть бази відпочинку, пансіонати, санаторії та дитячі оздоровчі центри. До того ж після 22 червня профком перегляне дати і терміни заїздів в усі установи.

Ірина ГОРТЕНКО



## НА ДУМКУ МІНІСТРА

### Критична ситуація в енергетиці — це відповідальність НКРЕКП

Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), має терміново розробити план для подолання кризи в енергетичній галузі країни, оскільки основні можливості для вирішення проблем належать саме до компетенції Регулятора.

Про це під час селекторної наради розповіла в.о. міністра енергетики Ольга Буславець, зазначивши, що НКРЕКП проігнорувала поточну нараду та не займається вирішенням проблем галузі.

«Хочу звернутися до Регулятора. Потрібно терміново промоніторити, вплинути на ситуацію на ринку і вжити всіх заходів, які були напрацьовані Антикризисним штабом під головуванням Прем'єр-міністра», — заявила Буславець.

При цьому вона додала, що НКРЕКП може стабілізувати ситуацію шляхом прийняття змін до правил роботи ринку електроенергії та інших документів, за які відповідає Регулятор.

Нагадаємо, що ціни на ринку електроенергії впали до історичного мінімуму в 64 коп. за кВт/год, що значно нижче собівартості української генерації.

На думку Буславець, ручне втручання в роботу ринку електроенергії для примусового зниження тарифів на електроенергію для промисловості призвело до того, що галузь переживає найбільшу кризу, а енергетичні підприємства не можуть працювати через багатомільярдні борги. За оцінками відомства, дефіцит коштів в енергоринок України, за підсумком 2020 року, може досягти 50 млрд грн.

Одна з найбільших в Україні металургійних компаній ArcelorMittal Kryvyi Rih позитивно оцінює антикризові заходи, ініційовані Буславець та Кабміном, підтримує зміни в механізмі ПСО на ринку електроенергії, а саме виведення 5% електроенергії НАЕК «Енергоатом» у вільний ринок.

## ВІДСТОЇМО СВОЇ ПРАВА



### Зупинимо антипрофспілковий законопроект!

Відбулася нарада керівництва ФПУ з лідерами Всеукраїнських профспілок, територіальних профоб'єднань у режимі відеоконференції в Zoom.

Під час наради учасники розглянули низку питань, серед яких антикризові заходи, реалізація яких спрямована на те, щоб пом'якшити економічні та соціальні наслідки карантинних заходів для людей. З цього питання попередньо Голова СПО Григорій Осовий і голова СПО роботодавців Дмитро Олійник уже надіслали спільне Звернення до Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала.

У своєму виступі Голова ФПУ Григорій Осовий зазначив, що питання щодо розгляду парламентом сумнозвісного антипрофспілкового законопроекту №2681 стоїть дуже гостро для всієї профспілкової спільноти. І або до профспілкових вимог дослухаються та відтермінують розгляд цього законопроекту і створюють відповідну робочу групу щодо його доопрацювання в профільному парламентському комітеті, або правляча сила буде йти «напролом» і намагатися внести його до сесійної зали для голосування. Наше завдання, наголосив профлідер, повернути його на доопрацювання, бо якщо він буде проголосований у першому читанні, то зміни і доповнення можна буде

вносити до другого читання лише щодо проголосованих статей, а чи будуть вони потім проголосовані? Нам потрібна нова редакція цього законопроекту. Через звернення, заяви, інші методи впливу ми повинні донести профспілкову позицію до кожного народного депутата України. Якщо належного реагування не буде, ми маємо задіяти всі законні способи протистояння.

Зараз по всій країні зростає масове невдоволення членів профспілок щодо антипрофспілкового законопроекту. Це засвідчують заяви та звернення членів профспілок, які надходять практично з усіх регіонів. Лише сильна воля і консолідація навколо цього

## До теми

### Коли голос народу не указ для його слуг!

Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий на своїй сторінці у Фейсбук прокоментував рішення Комітету з питань соціальної політики ВРУ, який 27 травня 2020 року більшістю голосів, зокрема народних депутатів від фракції «Слуга народу», рекомендував парламенту прийняти законопроект №2681 (про профспілки) у першому читанні.

На переконання профспілкового лідера, зазначений законопроект розроблявся нардепами кулуарно, утаємничено від профспілок, а пропозиції комітетських, вважай, громадських

питання допоможуть повернути процес у правове русло, підкреслив на нараді Голова ФПУ Григорій Осовий.

У країні відсутнє народове ладдя — звучало у виступах керівників членських організацій ФПУ. Відсутня належна реакція на петицію, яку підписали більш як 25 тисяч членів профспілок про не підтримку антипрофспілкового законопроекту від Галини Третякової та збір підписів за її відставку з посади голови профільного парламентського комітету.

Заступник Голови ФПУ Володимир Саєнко також наголосив на необхідності активних дій профспілок, які б спонукали владу прислухатися до вимог працівників, які мають гарантоване Конституцією право на об'єднання та солідарні дії на захист своїх

трудових прав, гідне життя. А також акцентував увагу на необхідності участі профспілок у місцевих виборах, що мають відбутися восени поточного року, для представництва інтересів найманих працівників.

ФПУ підтримала Міжнародна організація профспілок, Європейська конфедерація профспілок, національні профспілки європейських країн, галузеві — Глобальний союз IndustriAll та інші у боротьбі з антипрофспілковим законом.

Учасники наради, всебічно обговоривши порушене питання, дійшли висновку про необхідність проведення у період з 22 по 26 червня ц.р. всеукраїнської попереджувальної акції протесту в Києві та регіонах.

Прес-центр ФПУ

## ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ РАЕС

### Нагороди за віддану працю

Уже традиційно до Дня народження РАЕС працівники та ветерани підприємства нагороджені почесними відзнаками, а от урочистий концерт з нагоди свята відбувся у новому форматі.

Два роки тому було вперше започатковано свято «День народження РАЕС», ідея якого пов'язана з подією 25 травня 1973 року, коли на Хомецькій горі було вбито першого символічного кілочка на будівельному майданчику майбутньої АЕС. За 47 років було збудовано чотири атомних енергоблоку, а разом з ними міцніло та розвивалося місто-супутник електростанції. І сьогодні Рівненська АЕС не зупиняється на досягнутому, постійно працюючи над удосконаленням

виробництва, підвищенням рівня безпеки енергоблоків та професіоналізму персоналу.

З нагоди історичної події за сумлінну багаторічну працю, високу професійну майстерність, вагомий особистий внесок у розвиток атомної енергетики України нагрудними знаками «За вагомий внесок у розвиток Рівненської АЕС» нагороджено начальника відділу розрахунків з оплати праці бухгалтерії Ольгу Дешко, начальника зміни енергоблоків №1, 2 групи оперативного управління експлуатацією блоків Романа Кондрака та пенсіонера Олексія Кислого, який до червня 2003 року обіймав посаду начальника управління інформації та зв'язків з громадськістю РАЕС.

Грамотами «За віддану працю на Рівненській АЕС» відзначено майстра виробничої дільниці цеху вантажно-підйомальних механізмів енергоремонтного підрозділу (ЕРП) Олексія Бондаря, начальника планово-фінан-



сового відділу управління капітального будівництва Світлана Куцки, головного фахівця з АЕС відділу головного технолога Олексія Хорева, а також пенсіонерів — Володимира Березюка (до вересня 2015 року — на посаді начальника зміни блоків №3, 4 групи оперативного управління експлуатацією блоків) та Ганну Сосинець (до серпня 2018 року — на посаді викладача профтехучилища).  
(Закінчення на 2-й стор.)





## ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ РАЕС



## Нагороди за віддану працю

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Грамотами Рівненської АЕС нагороджено слюсаря з ремонту парогазотурбінного устаткування цеху з ремонту основного турбінного устаткування ЕРП Олександра Бондарева, слюсаря ремонтно-будівельного цеху Анатоля Ковальчука, машиніста насосних установок гідротехнічного цеху Галину Комирну, старшого оператора реакторного відділення реакторного цеху №2 Василя Харіва, а також пенсіонерів Святослава Ковальчука (до грудня 2016 року — на посаді токаря відділу головного механіка транспортного цеху) та Людмилу Філіну (до січня 2017 року — на посаді заступника начальника управління-начальника фінансового відділу планово-економічного управління).

Карантинні обмеження вносять свої корективи у відзначення свята. Саме тому цього року воно відбулось у цілком новому форматі — онлайн-режимі, який з викликами сучасності набуває дедалі більше популярності у суспільстві. Аби атомники, жителі та гості міста-супутника відчули атмосферу святкового настрою, працівники Палацу культури

Рівненської АЕС організували «День народження РАЕС» на офіційній сторінці закладу у Фейсбуці. Із річницею від початку будівництва електростанції велику родину енергетиків привітали відеоconcertом, а також окремо у вигляді вітань та різноманітних мастер-класів від творчого колективу ПК РАЕС.

Варто також додати, разом із Рівненською АЕС 25 травня свій день народження відзначає її інформаційний ресурс — InformAtom. Саме у цей день 4 роки тому була створена перша соціальна медіаплатформа РАЕС, чий читач сьогодні мають змогу отримати швидкий «фідбек» на усі запитання, що їх цікавлять; першими дізнаватися новини й спостерігати прямі ефіри з подій на електростанції та в регіоні; долучитися до онлайн-зустрічей, цікавих проєктів та соціальних акцій; знаходитися з унікальними фактами про атомну енергетику та відкривати для себе безліч іншого оригінального контенту. Сьогодні активними поціновувачами сторінки є понад 3 840 людей і ми щиро дякуємо, що ви з нами!

Юлія КУЛАЄВА  
кореспондент прес-центру РАЕС

## МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

## Антипрофсоюзний законопроект угрожает профсоюзному движению Украины

Глобальный союз IndustriALL и его украинские членские организации выступают против антипрофсоюзного законопроекта №2681, который в случае принятия серьезно подорвет свободу объединения и уничтожит систему социального диалога в Украине.

27 мая парламентский Комитет по вопросам социальной политики и защиты прав ветеранов рассмотрел законопроект №2681 и рекомендовал парламенту принять его в первом чтении.

Этот законопроект противоречит Конституции Украины, основным конвенциям МОТ, включая Конвенцию №87 о свободе объединения и защите права на организацию и Конвенцию №98 о праве на организацию и ведение коллективных переговоров, а также Соглашению об ассоциации между Украиной и ЕС.

Положения законопроекта в нынешнем виде серьезно подорвут свободу объединения, поскольку законопроект допускает существование максимум двух профсоюзов на предприятии, повышает минимальное необходимое число членов профсоюза до десяти, что лишает работников малого бизнеса права на создание или вступление в профсоюз; предусматривает создание внешних «контролирующих комиссий» во всех профсоюзах с неопределенными полномочиями в отношении профсоюзов; исключает из коллективных переговоров профсоюзы, в состав которых входит «управленческий» персонал, при этом определения термина

«управленческий» не дано и может широко толковаться как отказ от переговоров с профсоюзами, членами которых являются, например, работники, выполняющие надзорные работы, но не несущие ответственности за управленческие решения. Антипрофсоюзный законопроект отменяет обязательство работодателя предоставлять профсоюзам информацию о коллективных переговорах в течение одной недели после запроса профсоюза; подрывает трехсторонние обязательства по социальному диалогу и допускает принудительную передачу государства всей профсоюзной собственности, которая находилась во владении профсоюзов в течение почти 30 лет после обретения Украиной независимости.

В своем письме Президенту Украины Владимиру Зеленскому Генеральный секретарь Глобального союза IndustriALL Вальтер Санчес сказал:

«Мы хотели бы напомнить вам, что в разгар кризиса, вызванного пандемией COVID-19, демократия, демократические правила и демократическое управление являются ключом к преодолению текущих проблем. Профсоюзы являются

ключевыми игроками в создании и развитии демократической инфраструктуры в вашей стране, как и во всем мире. Я призываю вас создать необходимую благоприятную среду для того, чтобы профсоюзы работали должным образом, а не ставить перед ними барьеры.

Наш глобальный союз ожидает, что вы поставите права и ожидания людей выше деловых и экономических интересов».

IndustriALL призвал Президента Украины безотлагательно отказаться от этого законопроекта и действовать в полном соответствии с международными конвенциями, которые были ратифицированы Украиной, и Соглашением об ассоциации между Украиной и ЕС.

IndustriALL также направил письмо в парламент Украины с призывом отказаться от рассмотрения законопроекта.

Законопроект №2681 был впервые представлен в парламент в декабре 2019 года вместе с антирабочим законопроектом о труде №2708 в рамках реформы трудового законодательства. После глобальной акции солидарности, прошедшей в феврале одновременно с визитом миссии глобальных профсоюзных федераций в Киеве, и отставки правительства законопроект о труде №2708 был оставлен без движения.

## АТОМНІ ТРУДОВІ ДИНАСТІЇ

## ЗАЕС — вибір моїх батьків і мій

Інженер цеху радіаційної безпеки Запорізької АЕС Олена Шаргіна займається спектрометриєю випромінювання людини. Улюбленій роботі присвятила понад 20 років.

Контроль, облік та аналіз вмісту радіонуклідів в організмі людей, які відвідують зону суворого режиму, розрахунок доз внутрішнього опромінення — цей спектр завдань спрямований передусім на захист людини від радіаційного впливу.

Каже, робота різноманітна, а її важливість неможливо переоцінити. З роками інтерес до своєї справи у Олени Володимирівни не зникає. Ось зовсім недавно отримала сучасний спектрометр — обладнання модернізується, збільшується обсяг контролю та кількість вимірюваних радіонуклідів, удосконалюються методики проведення індивідуального дозиметричного контролю внутрішнього опромінення. Вимоги стають більш жорсткими. Робота проходить у тісній співпраці з фахівцями ЦРБ та інших підрозділів, кожен день вирішуються нові завдання.

«Запорізька АЕС — це вибір моїх батьків, а тепер і мій. Я виросла в цьому місті, добула професію та повернулася сюди. Мій син ще школярем прийняв рішення працювати у



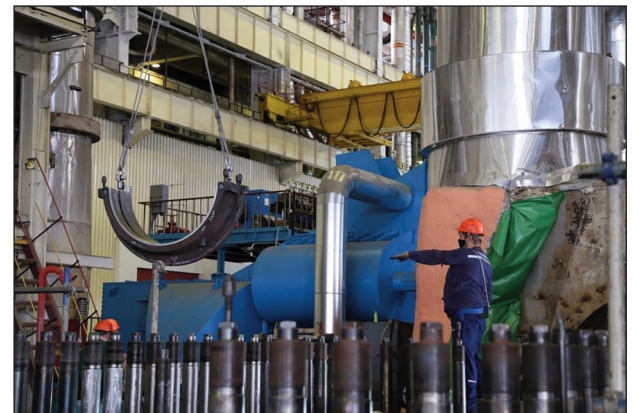
рідному місті. Закінчив з відзнакою Одеський національний політехнічний університет, отримав ступінь бакалавра та магістра, зовсім скоро працюватиме в нашому експлуатаційному підрозділі. Схоже, формується династія».

Життєвої енергії моєї співрозмовниці можна тільки позздрити. Після роботи вона поспішає на заняття зумба-фітнесом. Теплої пори року стає активно велосипедисткою. Впевнена, щоб почуватися добре, щодня обов'язково треба покрутити педалі, намотавши 20-40 кілометрів.

А взимку, якщо виходить, велосипед змінює на гірські лижі, пам'ятає свій юнацький розряд з цього виду спорту.

Лариса ЮР'ЄВА

## АТОМНІ НОВИНИ



## Модернізація циліндра високого тиску турбіни

Южно-Українська АЕС учергове стала пілотною в реалізації нового спільного проєкту АТ «Турбоатом» і НАЕК «Енергоатом». Цього року під час планово-переджувального ремонту (ППР) на енергоблоці №2 виконується модернізація проточної частини циліндра високого тиску (ЦВТ) турбіни. Розробники гарантують підвищення надійності, скорочення періодичності капітальних ремонтів, зростання потужності.

НАЕК «Енергоатом» погодився на технічну пропозицію АТ «Турбоатом» щодо модернізації роторів високого тиску. Фахівці заводу вже мають успішний досвід використання своїх розробок на обладнанні енергоблоків Балаковської та Ростовської АЕС у Росії та АЕС Козлодуй у Болгарії. Два резервні ротори, що знаходились у центрзапасі НАЕК

«Енергоатом», пройшли модернізацію на заводі «Турбоатом» у Харкові. Один з них встановлюють цього року на енергоблоці №2 ЮАЕС, другий — наступного року на одному з енергоблоків ЗАЕС.

Усі роботи виконуються згідно з графіком. Робота організована в три зміни, адже виконати модернізацію необхідно в часові рамки, передбачені графіком ППР на виконання капітального ремонту ЦВТ.

Енергоблок №2 ЮАЕС став першим в Україні, де АТ «Турбоатом» виконує модернізацію проточної частини ЦВТ. Але на цьому співпраця не завершується. Демонтований з енергоблока №2 ротор ЦВТ після аналогічної модернізації планується встановити на енергоблоці №1 ЮАЕС. Крім того, на черзі модернізація резервного ротора циліндра середнього тиску.

## ЗАХИСТИТИ ІНТЕРЕСИ ГРОМАДЯН

## Електронні трудові книжки — нова форма формалізації трудових відносин

На засіданні Уряду 3 червня ц.р. загалом було розглянуто 15 законопроектів і урядових постанов, до яких СПО об'єднань профспілок подав пропозиції, які було враховано або частково враховано.

Про це повідомив Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий.

Зокрема, розглянуто проєкт закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі. До проєктів законодавчих актів з цього приводу профспілками вже неодноразово вносилися пропозиції та суттєві зауваження.

— Ми акцентували увагу на необхідності запровадження перехідного періоду у створенні електронного трудового доосье» працівника на час перенесення у електронному вигляді записів до нової форми трудової книжки, — зазначив Г. Осовий. — Здебільшого це стосується заново прийнятих на роботу працівників, а для тих, хто вже має трудові книжки, вони можуть бути збережені у традиційному (паперовому) вигляді, а роботодавці на ви-

могу працівника повинен вносити до них усі необхідні записи.

У цій частині пропозиції профспілок до законопроекту було враховано.

Все, що стосується технічного переходу на нову форму обліку, його забезпечуватиме Пенсійний фонд України.

Однак, на перехідному до цифровізації даних періоді у людей можуть виникати запитання або непорозуміння. Тому особиста роль працівника при обчисленні його пенсії, або коли йдеться про розмір пенсії, її індексації, чи перерахування, має лишатись. А профспілки мають при цьому захищати інтереси громадян, які досягли пенсійного віку, як це передбачено чинним законодавством.

Електронні трудові книжки мають стати новою, більш функціональною основою формалізації трудових відносин в країні. Проте власником інформації про своє трудове життя та її розпорядником має лишатись сам працівник. І тільки за його згодою можуть бути розголошені будь-які дані щодо трудової діяльності тієї чи іншої особи.

Олексій КОРЕЦЬКИЙ

## «ЕНЕРГОАТОМ» У ПОШУКУ ШЛЯХІВ ВИХОДУ З КРИЗИ

## РНБО запропоновано план зі стабілізації енергоринку

НАЕК «Енергоатом» пропонує переглянути Прогнозний баланс електроенергії ОЕС України на 2020 рік у напрямі збільшення частки АЕС у структурі виробництва електричної енергії до рівня, що відповідає фактичному споживанню в режимі «базового» графіка. З цієї та низкою інших пропозицій очільник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін виступив на засіданні робочої групи Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) з проблемних питань функціонування енергетичної сфери, яке відбулося 1 червня під головуванням Секретаря РНБО України Олексія Данилова.

Під час засідання Петро Котін наголосив на необхідності змінити поточну модель виконання «Енергоатомом» спеціальних обов'язків, покладених на Компанію. «Відтак «Енергоатом» пропонує впровадження прямих взаємовідносин Компанії з поставальниками універсальних послуг у частині продажу електричної енергії населенню, обсяги якої мають становити до 50% від загального виробництва електроенергії на АЕС України», — зазначив Петро Котін. Презентуючи програму антикризових заходів «Енергоатома» він висловив переконання, що запропоновані Компанією кроки дозволять вже в короткій перспективі гарантувати «Енергоатому» вихід з кризи, а населенню — платіжки за електроенергію з комфортними цінами.

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!



**ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ****Збереження природних екосистем — пріоритет ХАЕС**

Щороку 5 червня відзначається Всесвітній день охорони довкілля, який є одним із основних способів привернути увагу світової громадськості до проблем природи. У своїй діяльності Хмельницька АЕС керується екологічною політикою ДП НАЕК «Енергоатом».

Пріоритетом діяльності ХАЕС є збереження природних екосистем у районі розташування АЕС, зниження антропогенного навантаження на довкілля і гармонійне співіснування нашого підприємства з навколишнім середовищем та забезпечення екологічної безпеки. Хоча офіційно територія Хмельницької АЕС обмежується площею промайданчика, за межами периметра на відстані 2,7 кілометра знаходиться санітарно-захисна зона, яка переходить у так звану 30-кілометрову зону спостереження. Саме на території розташування Хмельницької АЕС спрямована основна увага працівників відділу охорони навколишнього середовища. У підрозділі працюють досвідчені фахівці, які відповідально ставляться до своєї роботи, бо розуміють, що чисте довкілля — гарант здоров'я людини.

Професіонали сектору екологічного управління та аудиту щомісяця проводять внутрішні аудити системи екологічного управління у підрозділах ВП ХАЕС, а також здійснюють планові та позапланові інспекційні перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства у підрозділах. Завдяки їхнім зусиллям Хмельницька АЕС вчасно отримує дозвілні документи у сфері охорони навколишнього середовища та виконує умови чинних дозволів.

Персонал еколого-хімічної лабораторії ВОНС виконує контроль якості поверхневих, стічних та підземних вод, ґрунту і мулу, атмосферного повітря, а також контроль за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Інфор-

мація про екологічний стан навколишнього середовища розміщується на веб-сайті Хмельницької АЕС та друкується в ЗМІ.

Результати багаторічного моніторингу, який проводиться лабораторією з 1989 року, підтверджують, що експлуатація першого та другого енергоблоків Хмельницької АЕС не спричинила погіршення екологічного стану довкілля в санітарно-захисній зоні і зоні спостереження. Яскравим свідченням цього є розташування поруч з Хмельницькою АЕС національних природних парків «Мале Полісся» та «Дермансько-Острозького». Вони знаходяться в надзвичайно мальовничій місцевості, де поєдналися ландшафти Полісся та лісостепу, їх територія охоплює лісові масиви Ізяславського, Славутського, Острозького, Здолбунівського районів, які завдяки своїм унікальним розташуванням та кліматичним умовам вирізняються багатим біорізноманіттям. Відомо, що на території парків зростає понад 60 видів рослин, занесених до Червоної книги України, а також 35 регіонально рідкісних видів, що підлягають особливій охороні, зустрічаються 56 видів тварин із Європейського Червоного списку.

Отож діяльність Хмельницької АЕС не вплинула на навколишнє середовище, і розташування природних перлин нашого регіону є переконливим доказом цього. Керуючись законодавством України та міжнародними нормами права, підприємство усвідомлює всю міру відповідальності перед нинішнім і майбутніми поколіннями за вплив своєї діяльності на довкілля.

**Контроль якості повітря на ЗАЕС**

Фахівці служби охорони навколишнього середовища (СОНС) контролюють виконання вимог законодавства щодо дотримання правил і норм стосовно охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів, утилізації відходів виробництва під час проектування, будівництва та експлуатації об'єктів Запорізької АЕС, а також розширення та реконструкції діючих підприємств.

«Контроль якості повітря — один з головних напрямів нашої роботи. Група хімічного контролю джерел забруднення атмосферного еколого-хімічної лабораторії СОНС здійснює хімічний контроль обсягу та складу надходжень в атмосферу зі стаціонарних джерел», — розповіла керівник групи Світлана Бугаєва.

Відбір проб надходжень забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюється від стаціонарних джерел разом з представником цеху, за котрим закріплене поставлене на контроль джерело, в лабораторії виконується їх ретельний аналіз.

Перевищень нормативів допустимих надходжень забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел за всі роки експлуатації станції зафіксовано не було.

Запорізька АЕС є екологічно відповідальним підприємством, яке виробляє низьковуглецеву енергію з мінімальним впливом на довкілля.

**АНТИТЕРОРИСТИЧНІ ЗАХОДИ НА ХАЕС****Повідомлення з погрозою підриву...**

3 червня 2020 року о 21:40 отримана оперативна інформація про надходження на електронну адресу колл-центру Служби безпеки України анонімного повідомлення з погрозою підриву об'єктів енергетики та АЕС України, в тому числі Хмельницької АЕС.

Одразу був введений план заходів з протидії загрозам ХАЕС, оповіщені члени антитерористичного штабу, введений посилений режим експлуатації АЕС, підрозділами Національної поліції виставлені пости на під'їздах до Хмельницької АЕС, організоване патрулювання.

Оперативним персоналом проведений огляд закріпленого обладнання, приміщень та територій на предмет наявності/відсутності підозрілих предметів.

Підрозділами Національної гвардії та відомчої воєнізованої охорони посилено режим охорони об'єктів та територій Хмельницької АЕС.

Вибухотехнічним відділом ГУ Національної поліції в Хмельницькій області проведено огляд території, приміщень та споруд Хмельницької АЕС на предмет наявності/відсутності вибухових пристроїв.

За результатами проведених заходів вибухонебезпечних предметів та вибухових матеріалів не виявлено. За цим фактом Національною поліцією зареєстроване кримінальне правопорушення.

**РАДІАЦІЙНА ТА ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА АЕС****Відходи РАЕС будуть безпечно захоронені у зоні відчуження**

Безпечно та ефективно поводження з радіоактивними відходами має істотне значення для забезпечення сталого використання ядерної енергії. Радіоактивні відходи повинні бути перероблені, щоб зробити їх безпечними, включаючи їх іммобілізацію (включення в матрицю іншого матеріалу) та розміщення в спеціальній упаковці (контейнері). Іммобілізація радіонуклідів радіоактивних відходів у міцних матеріалах, що утримують відходи, забезпечує найбільш важливий бар'єр, що сприяє загальній безпечності будь-якої системи зберігання. До слова, Рівненська АЕС наразі єдина АЕС у країні здійснює повну іммобілізацію відходів.

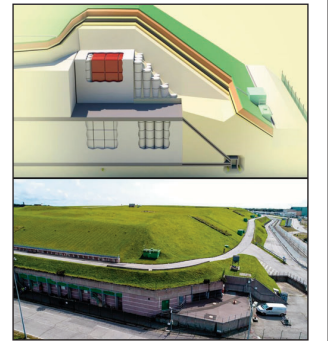
У складі комплексу з переробки радіоактивних відходів (КПРАВ) РАЕС працює установка цементування, яка дозволяє розмістити радіоактивні відходи в шарі спеціального бетону, що, у свою чергу, розміщується у спеціальному захисному контейнері. Таким чином, створюється багатошарова система ізоляції радіоактивних відходів від навколишнього середовища, для забезпечення довгострокової безпеки їх зберігання і захоронення. Введення 2018 року комплексу в експлуатацію дало можливість розпочати переробку накопичених твердих РАВ РАЕС для переведення їх у форму, придатну для передачі на захоронення. Напрацьовано вже більш як 200 контейнерів з низькоактивними відходами. Також у числі РАВ, які сьогодні зберігаються у сховищах РАЕС, є 739 контейнерів з іммобілізованими у матрицю бітум відходами — солесітумним компаундом (СБК) низької та середньої активності, які напрацьовані до 2002 року на установці бітумування рідких РАВ — єдиної подібній в Україні.

Відповідно до законодавства захоронення перероблених РАВ АЕС в Україні здійснює Держспецпідприємство «ЦПТРВ», сховища якого розташовані на комплексі виробництва «Вектор» у зоні відчуження Чорнобильської АЕС. «Енергоатом» сплачує відповідний екологічний податок у

Держфонд поводження з РАВ. З початку існування фонду загальний обсяг перерахувань становить понад 6 мільярдів гривень.

Сьогодні на Рівненській АЕС виконується комплекс заходів з передачі контейнерів з СБК та тих, які виробляються на КПРАВ, для захоронення у зоні відчуження. «Минулого року на РАЕС проводилися роботи з характеристизації зразків СБК на відповідність критеріям приймання. Було досліджено вибірку із 40 контейнерів. Спеціалістами водно-радіохімічної лабораторії хімічного цеху РАЕС здійснено понад 1600 вимірювань параметрів», — коментує заступник начальника цеху дезактивації та радіоактивних відходів РАЕС Володимир Горбунов.

Наприкінці минулого року методика та звіт із узагальненими даними аналізу хімічних та фізичних параметрів зразків були направлені на експертизу до Держатомрегулювання України. Наразі фахівцями регулюючого органу та ЦДПРАВ РАЕС проводиться робота щодо затвердження отриманих даних. У підсумку Рівненська АЕС першою в Україні надала усі необхідні дані для передачі відходів на захоронення до спецпідприємства. І це лише один з етапів. На черзі очікуються відповідні документи від ДСП ЦПТРВ, які підтверджуватимуть можливість безпечного захоронення відходів на пе-



риод їх небезпеки за наданими характеристиками.

Радіоактивні відходи РАЕС за період їх зберігання у проектних сховищах природним чином втратили активність у 2-3 рази. Зокрема, через розпад радіонуклідів активність деяких з них, наприклад, цезію-137 знизилась удвічі, а кобальту-60 — у 30 разів. Через 300 років 90% РАВ Рівненської АЕС перейдуть у безпечний стан і за радіоактивністю не відрізнятимуться від звичайного ґрунту в природі. Відтак головне завдання сховища — безпечно ізолювати такі відходи на період їх повного розпаду. Для цього є всі необхідні технічні рішення, обладнання та технології. Тож радіоактивні відходи не є проблемою для ядерної галузі.

Загалом кількість відходів, вироблених ядерною енергетикою світу, невелика порівняно з іншими галузями. 97% радіоактивних відходів класифікують як низько- та середньо-активні відходи, які є небезпечними лише протягом декількох десятиріч, і тільки близько 3% від загального обсягу ядерних відходів є довгоіснуючими та високоактивними й потребують ізоляції на тисячі років у спеціальних геологічних сховищах. При цьому інші промислові відходи, наприклад, такі, як важкі метали кадмії або ртуть, що утворюються в процесі виробництва електроенергії на теплових чи сонячних електростанціях, залишаються небезпечними на невизначений термін.

Юлія КУЛАЄВА

**Модернізація постів радіаційного контролю**

Контроль радіаційної безпеки на Запорізькій АЕС постійно вдосконалюється і розвивається. Відповідно до програми реконструкції систем радіаційного контролю АЕС України на Запорізькій АЕС триває модернізація стаціонарних постів радіаційного контролю (РК) вимірювальної інформаційної системи «Кільце».

Система функціонує безперервно та цілодобово, у автономному режимі, забезпечуючи автоматизоване робоче місце оператора центрального щита радіаційного контролю АЕС достовірною інформацією про радіаційний стан у регіоні, як при нормальній експлуатації станції, так і при аваріях.

Безперервний радіаційний контроль здійснюється на 18 постах, розташованих по периметру АЕС, у санітарно-захисній зоні, у зоні спостереження та в трьох локальних центрах управління, розташованих на центральних щитах радіаційного контролю і в ла-



бораторії зовнішнього радіаційного контролю.

«Нові пости РК суттєво відрізняються від попередніх: вони сейсмостійкі та з міцним фундаментом; більш функціональні — мають систему охоронної та пожежної сигналізації, систему пожегогасіння, підтримання мікроклімату, а при погіршенні напруги пост РК переходить на автономне джерело живлення», —

розповів керівник лабораторії зовнішнього радіаційного контролю цеху радіаційної безпеки Запорізької АЕС Сергій Шолудько.

Мета екологічної політики Запорізької АЕС — гарантування безпеки під час виробничої діяльності, зниження антропогенного навантаження на довкілля та збереження природних систем у районі розташування атомної станції.

**Сучасне пожежечне обладнання на ХАЕС**

У рамках продовження строку експлуатації (ПСЕ) першого енергоблоку на Хмельницькій АЕС виконано низку заходів із підвищення пожежної безпеки. Згідно із Комплексною зведеною програмою підвищення безпеки на АЕС, працівниками цеху вентиляції і кондиціонування (ЦВІК) встановлено протипожежні клапани у приміщеннях з електрообладнанням та вентиляційних центрів кабельних споруд, акумуляторних батарей, впроваджено системи протидимового захисту шляхів евакуації персоналу.

За словами начальника лабораторії налагодження та реконструкції систем вентиляції ЦВІК ВП ХАЕС Бориса Віт-

ковського, прийнято рішення про необхідність встановлення на системах вентиляції приміщень акумуляторних батарей протипожежних клапанів. Встановлення вогнезатримуючих клапанів у місцях перетинання протипожежних перешкод повітропроводами вентиляційних центрів, приміщенні акумуляторних батарей, кабельних споруд, приміщень з електричною і електронною апаратурою, зумовлено також необхідністю приведення протипожежних відсіків до нових норм і правил пожежної безпеки під час експлуатації АЕС.

Виконання цього заходу передбачає встановлення на системах вентиляції 126 протипожежних клапанів, які розміщені на

приміщеннях реакторного відділення, етажерках електротехнічних пристроїв, резервних дизельних електростанціях, кабельних спорудах. Наразі триває етап дослідної експлуатації.

Сигнали з протипожежних клапанів надходять на диспетчерський пульта чергової зміни ЦВІКу, де встановлено панель сигналізації. Серійні клапани, які були передбачені типовими проектами, мали лише механічну дію, закривалися у випадку аварійних ситуацій при досягненні температури +72,5оС. Після виконання модернізаційних робіт із встановлення електрифікованих клапанів інформація виводиться на панель сигналізації.

«Панель сигналізації — це обладнання для сповіщення про виникнення позаштатних ситуацій. Не чекаючи спрацювання протипожежного оповіщувача, чи виявлення ознак пожежі під час обходу персоналом, скорочуються терміни виявлення пожежі, її локалізації і ліквідації в найкоротші терміни», — зазначив начальник зміни ЦВІК ВП ХАЕС Олександр Іванов.

Наразі протипожежні клапани встановлені лише на першому енергоблоці, аналогічні заходи із встановлення вогнезатримуючих клапанів заплановано впровадити і на другому енергоблоці ХАЕС.





## ЯДЕРНА ШКОЛА РАЕС: ПРОФОРІЄНТАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ АТОМНИКІВ



## Підготували рекордну кількість випускників

Третій рік поспіль освітній проект Рівненської АЕС та Українського ядерного товариства готує з числа старшокласників зони спостереження електростанції потенційних атомників. Цьогоріч випускниками «Ядерної школи РАЕС» уперше за історію проекту стало майже 170 учнів.

Атомна енергетика України постійно потребує фахових спеціалістів, адже галузь, яка забезпечує державу дешевою та екологічно чистою електроенергією, невпинно розвивається. Для ознайомлення молоді з технологією АЕС з метою їх профорієнтації та підготовки потенційного кадрового резерву на Рівненській АЕС реалізується «Ядерна школа РАЕС». Цьогорічними випускниками проекту стали учні різних освітніх закладів міста-супутника, Володимирецького та Маневичького районів.

Упродовж двох семестрів учасники «Ядерної школи РАЕС» дізнавалися про специфіку роботи обладнання, освоювали знання щодо принципу функціонування енергооб'єкта, відвідували від 8 до 15 лекцій провідних фахівців РАЕС, спілкувалися із молодими спеціалістами електростанції, вчилися командній роботі, лідерства та управлінських навичок, спостерігали за роботою енергетиків в основних виробничих цехах. Молодь побувала в інформаційному та навчально-тренувальному центрах, центральному пості контролю АСКРС, на соціальних об'єктах, відкритих розподільчих пристроях та інших промислових об'єктах промайданчика електростанції. Кульмінацією навчальної програми за традицією стало ознайомче стажування школярів на робочих місцях працівників експлуатаційних підрозділів і керівництва Рівненської

АЕС, що дозволило освоїти ази різних професій атомно-енергетичної галузі.

У рамках «Ядерної школи РАЕС» серед його учасників були проведені масштабний брейн-ринг, пізнавальні уроки хімії у хімлабораторіях підприємства та змістовна зустріч із заслуженим енергетиком України, віце-президентом УкрЯТ, першим директором Рівненської АЕС Володимиром Коровкіним. Крім того, активні старшокласники організували низку соціальних акцій до Дня енергетика, Дня матері та в рамках підтримки важливої комунікаційної кампанії стосовно профілактичних заходів проти поширення коронавірусу в Україні.

За словами однієї з учасниць освітнього проекту, десятикласниці Вараської ЗОШ №1 Анастасії Заруцької, завдяки «Ядерній школі РАЕС» здійснилася давня мрія дівчини — ознайомитися з роботою її батька і на власні очі побачити промисловий майданчик ядерного об'єкта. «Неможливо передати емоції, які я відчувала, мандруючи масштабною територією електростанції. Різноманітні лекції, екскурсії та знайомства стали частиною насиченої програми. Я дізналася про принцип роботи такого потужного механізму як АЕС, отримала безліч позитивних емоцій та корисної інформації. Дуже сподобалося стажування на керівній посаді в енергосервісному підрозділі, під час якого я відчула на собі всю складність та відповідаль-



ність плідної праці, — ділиться враженнями Анастасія. — Я вдячна організаторам, які вклали душу в настільки крутий проект та учням, з якими ми за цей час стали невеличкою сім'єю, а також за те, що «Ядерна школа» допомогла мені визначитися із майбутньою професією».

На жаль, через пандемію карантинні обмеження внесли певні корективи у насичений графік навчання учасників проекту, проте отримані знання, досвід та яскраві спогади надовго залишаться у кожного з них й, безсумнівно, стануть своєрідним квитком в успішне майбутнє. «Ядерна школа подарувала мені безліч нових вражень, емоцій та головне спододів, — коментує одинадцятикласник Данііл Ошурко. — Мені пощастило провести повноцінний робочий день із генеральним директором підприємства, спостерігати за роботою справжнього лідера. Вдалося отримати багато важливих знань та досвіду, що, безперечно, знадобляться мені у подальшому. Хочу подякувати усім,

хто брав участь у створенні проекту, адже кожна екскурсія та кожен проведений урок — це вагомий внесок у наше майбутнє та нас самих».

За результатами «Ядерної школи РАЕС» всі школярі отримають цінні подарунки від Рівненської АЕС та ВП ГО «УкрЯТ» у Рівненській області. Організатори дякують дітям за активну участь в проекті та бажають успішного проходження зовнішнього незалежного оцінювання. «Нагороди за успішне проходження програми навчання учні отримають через місцеві управління освіти, — відзначає інженер по роботі з персоналом управління кадрів РАЕС Василь Стрілець. — Також ми перенесли один пропущений етап навчання після завершення карантину, а саме екскурсію на купол реакторного відділення одного з енергоблоків та всередину градирні. А наразі ми вже плануємо новий навчальний рік проекту, який стартуватиме восени поточного року».

Юлія КУЛАЄВА

## СПОРТИВНА ГОРДІСТЬ АТОМПРОФСПІЛКИ

## Майстерність приходить з любов'ю до справи

Майстер спорту України з тенісу інструктор-методист СК «Енергетик» ХАЕС Микола Леонідович Вагнер підготував чимало класних спортсменів, виховав плеяду тенісистів, які успішно захищають кольори Атомпрофспілки.

Власним успіхам він завдячує Валерію Васильовичу Кузнецову, який прищепив до настільного тенісу любов і фактично дав півшляху у спортивне життя. Це було в далекому Томську, де Микола Леонідович народився і де здобув відповідну освіту у місцевому педагогічному інституті. Серед його захоплень були футбол і хокей, інші ігрові види спорту, велоперегони. Та теніс залишався на першій позиції.

2001 року фахівець влаштувався на роботу у спорткомплекс ХАЕС. Постало завдання готувати команду до змагань, виступав і як учасник. У місцевих, обласних та Всеукраїнських змаганнях у складі команди і як індивідуальний представник він демонстрував пристойні результати.

Нетішинець — неодноразовий чемпіон Хмельницької області, а у Спартакіаді Атомпрофспілки України очолювана ним команда з настільного тенісу протягом 18 років є кращою. Микола Леонідович у рейтингу гравців федерації настільного тенісу до



сьогодні в числі найсильніших.

Донедавна у місті була непогана хокейна команда, що виграла зональні змагання першості України. Не останню роль у цьому колективі грали брати Микола і Геннадій Вагнери.

Нині наставник тренує молодь і завжди пишається, коли вони демонструють красиву гру, вмілі дії, зрештою перемагають суперників. Він багато часу присвячує відточуванню техніки, щедро ділиться знаннями і досвідом із своїми підопіченими.

Петро ШЕЛЕПАЛО

## 14 ЧЕРВНЯ — ДЕНЬ ДОНОРА



## Здай кров — урятуй життя

Напередодні Дня донора, який цього року відзначається 14 червня, організація молоді Запорізької АЕС започаткувала акцію «Рятує життя».

Наприкінці травня Максим Ткач, Олександр Заного, Олександр Тимофеев, Юрій Шаманов, Сергій Потінг і Сергій Малеев здали кров у відділенні трансфузіології СМСЧ. Там кажуть, що їй завжди бракує, тому дуже потребують допомоги небайдужих.

Наразі через карантин організація молоді не може провести масовий захід, а трансфузіологічне відділення має обмежену кількість реактивів. Але закликає залучитися до акції усіх, хто може й хоче упродовж всьо-



го червня здати кров. Про це активісти організації написали на своїй сторінці у Facebook та нагадали певні правила, серед яких: не забути взяти з собою паспорт та відмітку про флюорографію.

Ірина ГОРПЕНКО



Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!



Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України  
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001  
Газета «Атомник України»

Головний редактор  
Микола ПЕТРИЧЕНКО  
Телефон: (044) 205-74-20  
E-mail: atomnik@union.kiev.ua  
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня  
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор  
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій  
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію  
КВ №4480 від 21.08.2000 року  
Газета віддрукована  
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:  
04073, м. Київ,  
вул. Марка Вовчка, 12/14.  
Тираж 5000